

Presidenten: Presidenten ber først om forslag på nye medlemmer av valgkomiteen.

Hill-Marta Solberg (A) (fra salen): Jeg foreslår Thorbjørn Jagland istedenfor Knut Storberget.

Presidenten: Thorbjørn Jagland er foreslått istedenfor Knut Storberget, som har trådt inn i Regjeringen. Foreligger det flere forslag?

Åsa Elvik (SV) (fra salen): Eg foreslår Inge Ryan i staden for Kristin Halvorsen.

Presidenten: Inge Ryan er foreslått istedenfor Kristin Halvorsen, som har trådt inn i Regjeringen. Foreligger det flere forslag?

Jan Tore Sanner (H) (fra salen): Jeg tillater meg å foreslå at Erna Solberg går inn for Kari Lise Holmberg.

Presidenten: Erna Solberg er foreslått istedenfor Kari Lise Holmberg. Foreligger det flere forslag?

Jon Lilletun (KrF) (fra salen): Eg tillèt meg å foreslå at Dagfinn Høybråten trer inn i valgkomiteen i staden for Ingebrigt S. Sørfohn.

Presidenten: Dagfinn Høybråten er foreslått som nytt medlem av valgkomiteen istedenfor Ingebrigt S. Sørfohn. Foreligger det flere forslag?

Trine Skei Grande (V) (fra salen): Jeg foreslår Lars Sponheim istedenfor Gunnar Kvassheim.

Presidenten: Lars Sponheim er foreslått som nytt medlem av valgkomiteen istedenfor Gunnar Kvassheim. Flere forslag foreligger ikke, og presidenten foreslår at det voterer på vanlig måte.

V o t e r i n g :

Dagfinn Høybråten, Thorbjørn Jagland, Inge Ryan, Erna Solberg og Lars Sponheim ble enstemmig valgt som nye medlemmer av valgkomiteen.

Presidenten: Presidenten ber så om forslag på nye varamedlemmer til valgkomiteen.

Jan Tore Sanner (H) (fra salen): Jeg tillater meg å foreslå at Kari Lise Holmberg går inn som varamedlem istedenfor Svein Flåtten.

Presidenten: Kari Lise Holmberg er foreslått som nytt varamedlem istedenfor Svein Flåtten. Foreligger det flere forslag?

Jon Lilletun (KrF) (fra salen): Eg tillèt meg å foreslå at Ingebrigt S. Sørfohn går inn som varamedlem i staden for Åse Gunhild Woie Duesund.

Presidenten: Ingebrigt S. Sørfohn er foreslått som nytt varamedlem istedenfor Åse Gunhild Woie Duesund. Foreligger det flere forslag?

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) (fra salen): Eg foreslår Erling Sande i staden for Liv Signe Navarsete.

Presidenten: Erling Sande er foreslått som nytt varamedlem til valgkomiteen istedenfor Liv Signe Navarsete, som har trådt inn i Regjeringen. Foreligger det flere forslag?

Lars Sponheim (V) (fra salen): Jeg foreslår Gunnar Kvassheim som nytt varamedlem istedenfor André N. Skjelstad.

Presidenten: Gunnar Kvassheim er foreslått som nytt varamedlem istedenfor André N. Skjelstad. Flere forslag foreligger ikke, og presidenten foreslår at det voterer på vanlig måte.

V o t e r i n g :

Kari Lise Holmberg, Ingebrigt S. Sørfohn, Erling Sande og Gunnar Kvassheim er enstemmig valgt som nye varamedlemmer, henholdsvis i referert rekkefølge som nr. 1 for Høyre, nr. 1 for Kristelig Folkeparti, nr. 3 for Senterpartiet og nr. 1 for Venstre, i valgkomiteen.

S a k n r . 3

Erklæring fra Regjeringen

Statsminister Jens Stoltenberg [10:25:23]: Etter stortingsvalget den 12. september fikk Stortinget nytt flertall – et flertall som ønsket ny politikk og ny regjering. Derfor har Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet påtatt seg ansvaret for å danne en flertallsregjering.

Vi vil endre politikkenes innhold, og vi vil endre politikkenes form. Vi vil føre en politikk for mer fellesskap og mer rettferdighet. Vi skal endre politikkenes form gjennom å være en flertallsregjering. Det gir mer forutsigbarhet og klarere ansvarsfordeling mellom regjering og storting. Regjeringen vil bygge sin politikk på den politiske plattformen de tre partiene utarbeidet på Soria Moria.

Norge er mulighetenes samfunn. Vi har store naturressurser og uberørt natur. Vi har lange demokratiske tradisjoner. Vi har et høyt utdannings- og kompetansenivå. Vi vil gripe disse store mulighetene. Med dem skal vi skape verdier, og vi skal dele rettferdig. Vi må skape for å ha noe å dele. Og er vi gode til å dele, blir vi også gode til å skape.

God utdanning til alle, sterke offentlige velferdstjenester og likestilling mellom kjønnene bidrar til verdiskaping i samfunnet og til bedriftenes konkurransekraft.

Den skandinaviske modellen innebærer at både menneskenes velferd og bedriftenes konkurransevne er i verdensstoppen. Det skal vi ta vare på, og det skal vi bygge videre på.

Hovedlinjene i norsk utenrikspolitikk vil ligge fast. Regjeringen vil arbeide for en FN-ledet verdensorden på grunnlag av folkeretten. Bærebjelkene i vårt internasjonale engasjement vil være vårt medlemskap i NATO, EØS-avtalen og det forhold at Norge ikke er medlem av EU. Innenfor disse rammene vil vi være aktive for å skape en bedre og tryggere verden. Vi vil være pådrivere i kampen mot fattigdom og i internasjonalt miljøarbeid. Vi vil være en tydelig fredsnasjon. Vi vil lede an i arbeidet med å slette gjelden til de fattigste landene. Vi vil øke bevilgningen til utviklingssamarbeid til 1 pst. av nasjonalinntekten og trappe innsatsen ytterligere opp i perioden.

Vi vil bidra betydelig til FNs nødhjelpsfond og ha et sterkt engasjement i arbeidet mot hiv/aids. Sammen med andre skal vi sikre verdens barn vaksiner mot de farligste sykdommene.

Regjeringen vil bruke NATO til å videreutvikle det transatlantiske partnerskapet. Nye sikkerhetspolitiske utfordringer skal møtes med nye virkemidler. Vi vil avslutte oppdraget for norske stabs- og opplæringsoffiserer i Irak. Norsk deltakelse i ISAF-styrkene i Afghanistan skal styrkes, og mandatet for norsk deltakelse i Operation Enduring Freedom i Afghanistan vil derfor ikke bli fornyet.

Regjeringen vil ha et moderne forsvar og vil styrke økonomistyringen i Forsvaret. Forsvaret skal tilpasses de nye sikkerhetsutfordringene. Vi vil øke deltakelsen både sivilt og militært i FNs fredsbevarende arbeid, med hovedvekt på Afrika.

Nordområdene vil være Norges viktigste strategiske satsingsområde i årene som kommer. Regjeringen vil styrke arbeidet med å hevde norsk suverenitet og sikre bærekraftig forvaltning av de rike fiskeri- og energiressursene i området. Nordområdepolitikken skal ivareta miljø, bosetting og næringsutvikling. Vi vil videreutvikle samarbeidet med Russland og våre andre partnere i nord.

Vi har alltid hatt sterke bånd til resten av Europa. Vi skal styrke disse også i årene framover og føre en aktiv europapolitikk. Vi vil samarbeide med EU basert på EØS-avtalen og sikre aktiv bruk av alle de mulighetene avtaleverket gir oss til å sikre norske interesser.

Regjeringen vil føre en human og solidarisk flyktning- og asylpolitikk, forankret i Norges internasjonale forpliktelser og på rettsstatens grunn. Vi vil styrke arbeidet med å få sendt ut av landet utlendinger som oppholder seg ulovlig i Norge, og aktivt arbeide for å få til returavtaler med flere land. Vi vil motarbeide diskriminering, samtidig som vi tydelig skal formidle at det forutsettes at alle innbyggere plikter å delta aktivt og slutte opp om lover og samfunnets demokratiske grunnverdier.

I de pågående WTO-forhandlingene vil Regjeringen arbeide for å fremme de samlede norske interesser, både for å sikre et levende landbruk i hele landet og for å sikre markeder for fiskeriene og sjømatindustrien. Regjeringen vil bidra til økt åpenhet i forhandlingene og så langt som mulig sikre offentligheten innsyn. Vi vil opptre som støt-

tespillere for land som fremmer interessene til den fattige del av verden. Vi vil ha en helhetlig gjennomgang av WTO-forhandlingenes konsekvenser for norsk landbruk.

Regjeringen vil føre en politikk for arbeid til alle. Derfor skal vi ha en aktiv næringspolitikk og en ansvarlig økonomisk politikk. Vi vil styrke arbeidsmarkedspolitikken gjennom flere tiltaksplasser, en ungdomsgaranti for alle under 25 år og en tiltaksgaranti for langtidsledige. Det blir ikke arbeid til alle uten et arbeidsliv for alle. Derfor vil vi bekjempe den skjulte arbeidsledigheten gjennom et mer inkluderende arbeidsliv. Vi vil reversere svekkelser i arbeidstakernes rettigheter og forsterke arbeidet med å hindre sosial dumping. Forslag om dette vil bli fremmet før jul.

Denne regjeringen velger arbeid for alle og felles velferd framfor nye skattelettelser. For å sikre velferden må offentlig sektor styrkes. Derfor må offentlig sektor fornyes og utvikles. Slik kan vi gi innbyggerne gode tjenester, valgfrihet og medbestemmelse.

Vi har som mål at alle skal ha tilgang til gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester. Ingen lokalsykehus skal legges ned. Vi vil videreføre arbeidet med en bedre arbeidsdeling mellom sykehus, noe som fremmer styrket kvalitet i pasientbehandlingen. Tilbudet til mennesker med psykiske lidelser skal bedres ved at opptrappingsplanen for psykisk helse blir gjennomført. Vi vil utarbeide en nasjonal forpliktende opptrappingsplan for rusfeltet. Regjeringen vil satse sterkt på å bygge ut pleie- og omsorgstjenestene. Vi trenger flere hender i omsorgsarbeidet. Vårt mål er 10 000 flere ansatte i eldreomsorgen. Slik skal vi sikre eldre et verdig liv.

Omsorgstjenestene skal være et offentlig ansvar. Regjeringen vil legge til rette for gode vilkår for frivillig sektor som viktige bidragsyttere og supplement til de offentlige tjenestene. Vi ønsker ikke kommersialisering og privatisering av grunnleggende offentlige velferdstjenester.

Samfunnets viktigste ressurs er det enkelte menneske. Derfor vil Regjeringen satse på utdanning og kunnskap. Slik skaper vi muligheter både for enkeltmenneskene og for landet som helhet. Vi vil videreføre og forsterke hovedlinjene i Kunnskapsløftet. Regjeringen vil ha flere undervisningstimer i grunnskolen og flere lærere som kan gi elevene bedre oppfølging. Vi vil ruste opp høyere utdanning og heve forskningsinnsatsen i Norge, både økonomisk og kvalitetsmessig. Særlig vil vi satse på forskning innenfor de områder der Norge har fortrinn og stort verdiskapingspotensial.

Regjeringen ser på barnehager som en frivillig del av utdanningsløpet. Vi vil sikre full barnehagedekning, sette ned prisen til 2 250 kr fra 1. januar 2006 og lovfeste retten til plass i barnehage når full barnehagedekning er nådd.

Regjeringen tiltrådte den 17. oktober, som er verdens fattigdomsdag. Det skal ikke være fattigdom i verdens rikeste land. Regjeringen vil legge fram en helhetlig plan for å avskaffe fattigdom i Norge. Vi vil bringe flere tilbake til arbeidslivet, slik at flere kan leve av egen inntekt. Vi vil bedre økonomiske ytelser for mennesker som lever i fattigdom. En sosial boligpolitikk skal støtte opp om fattigdomsbekjempelsen.

Regjeringen har store ambisjoner i miljøpolitikken. Vi vil bygge på prinsippet om bærekraftig utvikling og solidaritet med kommende generasjoner, nasjonalt og internasjonalt. Vi vil føre en miljøpolitikk som opprettholder naturmangfoldet, begrenser forurensende utslipp og legger til rette for endringer i produksjons- og forbruksmønstre. Vi vil gjøre det enklere å være miljøvennlig i hverdagen.

Vi vil sikre allmennheten mulighet til naturopplevelser og friluftsliv. Vefsnavassdraget skal vernes mot kraftutbygging. Vi vil innføre et særskilt lovfestet vern av Oslo-marka og andre bynære marker.

Norge er en energinasjon. Vi har mange bedrifter og mange tusen arbeidsplasser knyttet til produksjon, foredling og utvikling av norske energiressurser. Vi vil opprettholde verdiskapingen. Vi vil satse på nye fornybare energikilder, og vi skal stille miljøkrav til annen energiproduksjon. Vi vil finne løsninger som reduserer utslippene av klimagasser. Regjeringen vil bidra til at en større del av naturgassen som utvinnes på norsk sokkel, tas i bruk innenlands, til industri-, energi- og transportformål, innenfor våre internasjonale klimaforpliktelser.

Norge skal være verdensledende i miljøvennlig bruk av naturgass. Staten skal delta i finansieringen av infrastruktur for transport av naturgass. Vi vil legge til rette for CO₂-fjerning og transport. Regjeringen vil sørge for at arbeidet med å etablere et fullskala renseanlegg for CO₂-fjerning på Kårstø startes, og bidra økonomisk til dette.

I Nordland IV skal det ikke igangsettes petroleumsvirksomhet i perioden. Når den helhetlige forvaltningsplanen foreligger, skal det for de øvrige havområdene utenfor Lofoten og nordover, inkludert Barentshavet, avgjøres hvilke områder som skal åpnes, og hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsvirksomhet i.

Vi vil legge til rette for at Norge skal bli en av de ledende, innovative, dynamiske og kunnskapsbaserte økonomier i verden. Velferd og gode vilkår for næringsvirksomhet skapes i et samarbeid mellom næringsliv, arbeidstakere og det offentlige. Det offentlige virkemiddelapparatet skal styrkes. Vi vil utvikle nasjonale strategier innenfor næringsområder som marin sektor, maritim sektor, energi, miljø og reiseliv. Det er et mål for Regjeringen å legge til rette for lønnsom videreforedling av norske råvarer i Norge.

Samferdsel er en viktig forutsetning for bosetting, næringsutvikling og ressursutnyttelse i hele landet. Regjeringen vil styrke satsingen på samferdsel. Luftforurensningen i de store byene må reduseres gjennom en satsing på kollektivtransport og på sykkel- og gangveier.

Regjeringen vil gjennomføre en distriktpolitisk snuoperasjon for å legge til rette for likeverdige levekår. Gjennom ulike virkemidler og bruk av naturressursene skal det store potensialet for verdiskaping i hele landet utløses. Vi vil sikre distriktpolitiske hensyn og i sterkere grad samordne statens samlede rolle.

Vi vil opprettholde et levende landbruk over hele landet og sikre landbruket inntektsutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper i samfunnet.

Regjeringen vil føre en helhetlig kystpolitikk. Vi vil sette i verk en bred utredning for å vurdere virkningene av de strukturtiltak som er innført for fiskeflåten.

Det skal være tre folkevalgte forvaltningsnivåer i Norge. Regjeringen vil starte arbeidet med en regionreform for å etablere et fornyet og styrket regionalt forvaltningsnivå.

Regjeringen anser en sterk og sunn kommuneøkonomi som en forutsetning for et godt velferdstilbud i hele landet, og vil gjennomføre en flerårig opptrappingsplan for å rette opp den økonomiske ubalansen i kommunesektoren. I 2006 vil det komme et betydelig løft med en vekst på 5,4 milliarder kr i kommunenes frie inntekter.

Trygghet i samfunnet er blant de mest grunnleggende fellesskapsoppgavene. Derfor vil vi ha en mer aktiv kamp mot kriminalitet. Vi ønsker å forebygge bedre, oppklare mer, reagere raskere og rehabilitere bedre. Regjeringen vil innføre en tilbakeføringsgaranti for tett oppfølging ved løslatelse fra fengsel. Vi vil gi ofre for vold og kriminalitet et bedre tilbud, samtidig som vi utvikler voldsforebyggende tiltak.

I et land der de aller fleste har det materielt sett godt, skal vi ikke bare ha noe å leve av, men også noe å leve for. Vi vil derfor styrke kunstens og kulturens plass i samfunnet. Regjeringen vil stimulere til økt aktivitet innen topp- og breddeidrett. Vi vil føre en ny og helhetlig frivillighetspolitikk. Vi vil følge opp Kulturløftet gjennom en opptrapping av kultursatsingen til 1 pst. av statsbudsjettet innen 2014.

Vi vil legge til rette for at Den norske kirke er en åpen og inkluderende folkekirke. Vi vil legge opp til en bred debatt om stat og kirke på grunnlag av Stat – kirke-utvalgets innstilling.

Regjeringen ønsker å gi alle muligheter til å utvikle sine evner, uavhengig av kjønn, alder, sosial bakgrunn, religion, etnisk tilhørighet, hudfarge, funksjonsnivå og seksuell orientering. Derfor vil vi bekjempe alle former for diskriminering.

Vi vil ivareta forpliktelsene overfor urfolk og nasjonale minoriteter, og sørge for at Sametinget får reell innflytelse på politikkområder som er viktige for det samiske samfunn.

Regjeringen vil føre en økonomisk politikk som bidrar til fortsatt økonomisk vekst. Det totale skatte- og avgiftsnivået skal ligge på samme nivå som det gjorde i 2004.

Handlingsregelen for bruk av petroleumsinntekter skal ligge til grunn for budsjettpolitikken. Hvor langt vi lykkes i å nå våre mål, vil avhenge av det økonomiske handlingsrommet vi har innenfor ansvarlige økonomiske rammer.

Hensynet til lav arbeidsledighet, høy sysselsetting, stabil økonomisk og bærekraftig utvikling er grunnleggende hensyn i Regjeringens økonomiske politikk. Regjeringen vil bidra til en bærekraftig økonomi også på lang sikt. Derfor vil vi gjennomføre pensjonsforliket som ble inngått i Stortinget i vår, slik at vi vil få både et mer rettferdig pensjonssystem og et system som samfunnet kan finansiere i framtida.

Hvis noen for 100 år siden hadde sagt at Norge i 2005 ville være et av verdens aller rikeste land, ville ingen

trodd på det. I Norge har vi vært både dyktige og heldige. Vi har forvaltet ressursene våre langsiktig, og vi har sørget for en jevn fordeling av godene. La oss sammen gripe de enestående mulighetene Norge har. Vår oppgave er å gjøre Norge enda bedre – et bedre land å vokse opp i, et bedre land å leve, arbeide og utfolde seg i og et bedre land å bli gammel i under verdige forhold, samtidig som vi ikke blir innadvendte, men engasjerer oss enda sterkere internasjonalt.

Regjeringen har et flertall i Stortinget bak seg. Det betyr ikke at den skal gjøre som den vil. Tvert imot. Vi inviterer til et stort samarbeid om å gjøre Norge bedre de neste fire årene. Ingen regjering kan klare det alene. Vi vet at representantene i denne sal sitter med verdifulle erfaringer og kunnskaper – mange fra langvarig politisk arbeid, andre fra ulike sektorer i samfunnet, landsdeler og kommuner. Vi har bruk for alles innsikt og alles kompetanse.

Også organisasjoner, bedrifter og enkeltpersoner må engasjere seg i hvordan vi skal utvikle Norge og ta mulighetene i bruk. Vi vil være åpne, og vi vil ha dialog med folk i hele landet og med mangfoldet av organisasjoner, slik at vi sammen kan få til store resultater.

Regjeringen vil de neste fire årene arbeide for et Norge med mer fellesskap og mer rettferdighet, et Norge som er mer bærekraftig, sterkere internasjonalt engasjert, bedre å leve i enn det Norge vi overtok styringen av. Så store utfordringer, så store mål, vil Regjeringen strekke seg etter i sitt arbeid.

Vi ser fram til et godt samarbeid med alle partiene i Stortinget for å nå disse målene, for å ta mulighetene i bruk.

Presidenten: Presidenten vil foreslå at Regjeringens erklæring legges ut til behandling i et senere møte.

– Det anses vedtatt.

S a k n r . 4

Referat

1. (7) Bistand i forbindelse med naturkatastrofer (St.prp. nr. 3 (2005–2006))

Enst.: Sendes utenrikskomiteen.

Møtet hevet kl. 10.45.
